بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN.
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT.
اخبار اقتصادی روز

سال چهل ونهم شماره : ۹۰ تاریخ : شنبه ۱۷ آبان ماه ۱۳۹۳ (۰۸ نوامبر ۲۰۱۴)

وضع ارزهای عمده و نرخ های بهره- روز چهارشنبه، پس از آن که جمهوری‌خواهان کنترل هردو مجلس سنا و نمایندگان آمریکا را برای اولین بار از سال ۲۰۰۶ به دست گرفتند، انتظار سرمایه گذاران برای اعمال سیاست‌های طرفدارانه‌تر از کسب و کار افزایش یافت و باعث تداوم روند صعودی دلار آمریکا و رشد شاخص دلار به بالاترین سطح ۴/۵ ساله شد. بهبود اقتصاد آمریکا با نرخ بیکاری ۵/۹ درصد که پایین‌ترین سطح از اواسط سال ۲۰۰۸ به شمار می رود، به شدت با اقتصادهای رو به زوال ژاپن و منطقه یورو در تضاد است. در این روز، رئیس بانک مرکزی ژاپن اعلام کرد که برای دستیابی به نرخ تورم هدف ۲ درصدی و تقویت اقتصاد در صدد اعمال اقدامات بیشتری است. در روز مورد بررسی نرخ دلار در برابر ین ژاپن با تداوم سیر صعودی چندماهه، ۱ درصد افزایش یافت، نرخ ین در مقابل فرانک سوئیس به پایین‌ترین سطح ۳۰ ساله افت نمود و نرخ یورو در برابر دلار ۰/۵۳ درصد کاهش یافت. **روز پنجشنبه**، پس از آن که ماریو دراگی تصریح نمود برای تحریک رشد اقتصادی کند منطقه یورو تدابیر غیرمتعارف اعمال می نماید، نرخ یورو در مقابل دلار با ۰/۸ درصد تنزل به پایین‌ترین سطح در بیش از دو سال گذشته رسید. وی افزود که خرید دارایی‌ها وقتی به ۳ تریلیون یورو برسد، ترازنامه بانک مرکزی اروپا را به میزان مارس ۲۰۱۲، رشد خواهد داد. تحلیل گران دنسکه بانک اعلام کردند، برنامه فوق موجب افزایش ۹۵۰ میلیارد یورو به ترازنامه بانک مرکزی اروپا خواهد شد. گزارش مأیوس‌کننده رشد کسب و کار منطقه یورو، بانک مرکزی اروپا را برای اعمال سیاست انبساطی بیشتر تحت فشار گذاشته است. پس از آن که آمار نشان داد تعداد متقاضیان اولیه بیمه بیکاری آمریکا بیش از انتظار کاهش یافته و در مقایسه با پیش بینی ۲۸۵ هزار نفری به ۲۷۸ هزار نفر رسیده؛ نرخ دلار افزایش یافت و شاخص دلار ۰/۷ درصد تقویت شد. نرخ دلار آمریکا در برابر ین در مقطعی از روز به بالاترین سطح ۷ ساله رسید اما در پایان ۰/۲ درصد افزایش نشان داد. نرخ پوند انگلیس در برابر دلار با ۰/۹ درصد کاهش به پایین‌ترین سطح ۱۴ ماهه رسید. **روز جمعه**، گزارش مطلوب اما کمتر از انتظار اشتغال آمریکا در ماه اکتبر و معاملات سوداگرانه از سوی سرمایه‌گذاران سبب شد نرخ دلار تضعیف گردد. رشد مشاغل غیرکشاورزی آمریکا با ۲۱۴ هزار شغل، کمتر از پیش‌بینی اقتصاددانان (۲۳۱ هزار شغل) بود و نرخ بیکاری به پایین‌ترین سطح ۶ ساله (۵/۸ درصد) رسید. در این روز نرخ یورو در مقابل دلار قبل از آن که ۰/۵۸ درصد تقویت گردد، به پایین‌ترین سطح ۲۶ ماهه رسید و در این هفته ۰/۶۳ درصد تضعیف شد. نرخ دلار در برابر ین ۰/۶۶ درصد تضعیف شد اما ارزش آن در هفته جاری ۱/۹۰ درصد تقویت شد. شاخص دلار قبل از افت ۰/۵۲ درصدی، به بالاترین سطح از ژوئن ۲۰۱۰ تاکنون رسید و در هفته جاری ۰/۷۴ درصد تقویت شد.

بورس فلزات قیمتی- روز چهارشنبه، به‌دنبال تقویت دلار و به‌تبع آن کاهش سرمایه‌گذاری در دارایی‌های بدون بازده مانند طلا، بهای این فلز گران‌بها به پایین‌ترین سطح از آوریل ۲۰۱۰ تاکنون (۱۱۳۷/۴۰ دلار هر اونس) رسید و مسیر کاهش قیمت هر اونس طلا به ۱۰۰۰ دلار را هموار نمود. بهای طلا در پایان معاملات با محدود نمودن کاهش اولیه، ۱/۸ درصد تضعیف شد. در این روز، بهای نقره، پلاتین و پالادیوم نیز به ترتیب ۳/۶، ۰/۶ و ۳/۵ درصد کاهش یافت. **روز پنج‌شنبه**، به‌دلیل تضعیف دلار ناشی از فروش‌های سوداگرانه و بازگشت خریداران به بازار طلا به‌دنبال کاهش شدید قیمت در روز گذشته، بهای این فلز گران بها در معاملات کم رمق ۰/۳ درصد تقویت شد. نگرانی‌ها پیرامون تقاضای ضعیف طلا توسط چین به عنوان بزرگ‌ترین مصرف کننده طلا در جهان، افزایش یافته است. بهای طلا در بازار شانگهای در اکثر روزهای هفته جاری با کاهش مواجه بوده است. در روز پنج‌شنبه، بهای نقره ۰/۴ درصد افزایش و بهای پلاتین و پالادیوم هر کدام ۱ درصد کاهش یافت. **روز جمعه**، به دنبال تضعیف دلار به‌دلیل انتشار آمار ضعیف‌تر از انتظار اشتغال بخش غیر کشاورزی آمریکا و خریدهای پوششی سنگین طلا، بهای این فلز گران بها ۲/۶ درصد (بزرگ‌ترین افزایش روزانه در حدود پنج ماه اخیر) تقویت شد. با این وجود، بهای طلا کاهش ۰/۳ درصدی را در هفته جاری تجربه نمود. علیرغم افزایش کم‌تر از انتظار اشتغال آمریکا، کاهش نرخ بیکاری به پایین‌ترین سطح در شش سال اخیر حاکی از باقی ماندن اقتصاد این کشور در مسیر بهبود می باشد. ذخایر طلای موسسه اس‌پی‌دی‌آرگلد‌تراست به‌عنوان شاخص تمایل سرمایه‌گذاری در طلا، در روز پنج شنبه با ۰/۴۱ درصد کاهش به پایین‌ترین سطح شش سال اخیر (۷۳۲/۸۳ تن) رسید. در روز جمعه، بهای نقره ۱/۸ درصد تقویت شد. اما با حدود ۳ درصد کاهش در هفته جاری، بدترین عملکرد را در بین فلزات قیمتی به خود اختصاص داد. در این روز، بهای پلاتین و پالادیوم به ترتیب ۱/۹ و ۳/۱ درصد افزایش یافت

بورس نفت خام - روزچهارشنبه، به دلیل واکنش معامله گران نسبت به شایعه انفجار خط لوله نفتی در عربستان سعودی، افزایش کمتر از انتظار موجودی‌های نفت خام آمریکا و آمار مثبت اشتغال امریکا، بهای نفت افزایش یافت.آمار اداره اطلاعات انرژی آمریکا بیانگر این بود که در هفته گذشته موجودی‌های نفت خام این کشور ۴۶۰ هزار بشکه افزایش یافت که کمتر از افزایش ۲/۲ میلیون بشکه‌ای پیش‌بینی شده توسط تحلیل‌گران بود. در این روز بهای نفت برنت و آمریکا به ترتیب ۱۳ سنت و ۱/۴۹ دلار افزایش یافت. در ساعات اولیه این روز با تقویت دلار به بالاترین سطح چهار سال و نیم اخیر، بهای نفت برنت به کمترین سطح از سال ۲۰۱۰ تاکنون (۸۱/۶۳ دلار در هر بشکه)کاهش یافت. گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا همچنین موید کاهش موجودی هفتگی بنزین و گازوئیل بود که نشان‌دهنده تقاضای بیشتر از انتظار سوخت در بزرگترین مصرف کننده نفت جهان می باشد. بخش خصوصی آمریکا۲۳۰ هزار شغل در ماه اکتبر ایجاد کرد که بیش از ۲۲۰ هزار شغل پیش‌بینی شده کارشناسان اقتصادی بوده است. **روز پنج شنبه**، به واسطه نگرانی ها پیرامون مازاد عرضه، تقویت بورس وال استریت و تقویت دلار ، بهای نفت برنت ۹ سنت و نفت خام پایه آمریکا ۷۷ سنت تضعیف شدند. بعد از اصرار سازمان اوپک در خصوص نگران کننده نبودن افت ۳۰ درصدی بهای نفت برنت از ژوئن تاکنون، قیمت های نفت تحت فشار جدید قرار گرفت. زیرا، استنباط معامله‌گران این بود که هیچ گونه کاهش تولیدی در دستور کار نشست ۲۷ نوامبر این سازمان نخواهد بود. معامله گران نفت همچنین نگران احتمال دستیابی به توافق اتمی با ایران بودند که می تواند تحریم ها را در قبال صادرات نفت تهران کاهش و در نتیجه بر تولیدات جهانی نفت بیافزاید. **روز جمعه**، بهای نفت خام آمریکا ۷۴ سنت افزایش یافت، اما هفته را با بیش از ۲ درصد کاهش به پایان رساند و بدین ترتیب اولین کاهش هفتگی طی شش هفته متوالی افزایش که از دسامبر سال ۱۹۹۸ تاکنون بی نظیر بود را تجربه کرد. تنش های ژئوپولتیکی اوکراین و افت دلار از بالاترین سطح چهار سال گذشته از عوامل موثر بر افزایش قیمت نفت در روز جمعه بود. بهای نفت برنت در این روز ۵۳ سنت افزایش یافت اما به طور هفتگی ۳ درصد تضعیف گردید که بدین ترتیب هفتمین هفته متوالی روند نزولی را سپری نمود. اتهامات اوکراین علیه روسیه در خصوص اعزام نیروهای زرهی به مرز این کشور می تواند آتش جنگ جدید را در این منطقه شعله ور سازد که در نتیجه موجب اختلال انتقال نفت، کاهش تولید و افزایش قیمت های جهانی این کالا خواهد شد. پیش بینی سردتر شدن هوای غرب میانه آمریکا در دو هفته آتی ، تقاضای نفت حرارتی را در بازار افزایش داد که این امر به طور غیر مستقیم می تواند تقاضا برای نفت خام جهت تبدیل به نفت حرارتی را افزایش دهد.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیرآهنی در بورس لندن (دلار)

نوع فلز / تاریخ	آلومینیوم	مس مفتول	سرب	نیکل	قلع	روی
جمعه ۷ نوامبر ۲۰۱۴	۲۰۷۷	۶۷۲۰/۵۰	۱۹۹۷	۱۵۲۶۵	۲۰۰۲۵	۲۲۲۸
پنجشنبه ۶ نوامبر ۲۰۱۴	۲۰۵۲/۵۰	۶۶۸۱	۱۹۷۹/۵۰	۱۵۲۵۵	۱۹۸۵۰	۲۲۱۷/۵۰
چهارشنبه ۵ نوامبر ۲۰۱۴	۲۰۳۸	۶۶۴۶	۱۹۷۵	۱۴۹۸۰	۱۹۵۴۰	۲۲۱۹

نرخ SDR ، ارزهای عمده ، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی

انواع ارز و فلزات قیمتی	چهارشنبه ۵ نوامبر		پنجشنبه ۶ نوامبر ۲۰۱۴		جمعه ۷ نوامبر ۲۰۱۴		نرخ سپرده سه ماهه
	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	
حق برداشت مخصوص*	--	۱/۴۶۹۵۰	--	۱/۴۷۲۱۱۰	--	۱/۴۶۵۰۰۰	۰/۰۵۰****
یورو*	۱/۲۴۸۵	۱/۲۴۸۲	۱/۲۵۱۹	۱/۲۳۷۵	۱/۲۳۹۵	۱/۲۴۵۵	۰/۰۵۵
لیره انگلیس*	--	۱/۵۹۷۶	--	۱/۵۸۳۳	--	۱/۵۸۷۲	۰/۵۵۸
فرانک سوئیس	--	۰/۹۶۴۰	--	۰/۹۷۳۲	--	۰/۹۶۶۲	۰/۰۰۹
ین ژاپن	۱۱۴/۵۰	۱۱۴/۶۶	۱۱۴/۶۳	۱۱۵/۲۱	۱۱۵/۲۰	۱۱۴/۶۲	۰/۱۰۶
بهره دلار	--	--	--	--	--	--	۰/۲۳۲
طلا	۱۱۴۲	۱۱۴۶/۵۰	۱۱۴۵	۱۱۴۴/۳۰	۱۱۵۴/۵۰	۱۱۷۰/۱۰	
نقره	۱۵/۳۲	۱۵/۴۳	۱۵/۲۸	۱۵/۴۰	۱۵/۴۲	۱۵/۶۵	--
پلاتین	۱۲۰۳	۱۲۰۸/۹۵	۱۱۹۳	۱۱۹۲/۲۵	۱۱۹۸	۱۲۰۹/۷۵	--
نفت خام	۸۲/۹۵**	۷۸/۶۸***	۸۲/۸۶**	۷۷/۹۱***	۸۳/۳۹**	*۷۸/۶۵**	--
سبد نفت اوپک	۷۸/۱۱		۷۸/۲۷		--		--

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره هفتگی

نقل مطالب با ذکر ماخذ بلا مانع است .

فرم نمونه ۱-۴۳

در صورت اجرای اصلاحات، چین از ژاپن پیشی می گیرد

خبرگزاری بلومبرگ ۵ نوامبر ۲۰۱۴ (۱۴ آبان ۱۳۹۳)- چین نسبت به ژاپن دهه ۱۹۵۰ و کره جنوبی دهه ۱۹۶۰ از امکانات بالقوه بیشتری برای رشد بهره وری برخوردار است که درصورت تحقق، باعث حفظ ۱۵ هزار میلیارد دلار خواهد شد. چین در صنایعی مانند خدمات مالی و ارتباطات که موانعی برای ورود شرکت ها وجود دارد و سیاست های ترجیحی مانع رقابت پذیری آن ها شده، به مراتب از رقبای توسعه یافته خود عقب تر است. چشم انداز برخورداری از رشد مبتنی بر افزایش بهره وری برای توسعه نیروهای بازار و تجدید ساختار نظام مالی به طوریکه سرمایه براساس بازده بالقوه طرح ها به جای دستورالعمل های دولتی تخصیص یابد، در سیاست سال گذشته رئیس جمهور چین تعیین شده است. این امر بر چالش زیاده روی در سیاست های انبساطی که پس از بروز بحران مالی، باعث کاهش رشد بهره وری گردید، تاکید می نماید. یک اقتصاد دان چینی از دانشگاه تورنتو در سال ۲۰۱۲ در مقاله ای نوشت :« میزان بهره وری چین حدود ۱۳ درصد بهره وری آمریکا و پایین تر از ۵۶ درصد بهره وری ژاپن در سال ۱۹۵۰ و ۴۳ درصد کره جنوبی و ۵۰ درصد تایوان در سال ۱۹۶۵ می باشد. بهره وری ژاپن در سال ۱۹۷۵به ۸۳ درصد بهره وری آمریکا رسید، حال آنکه بهره وری کره جنوبی در سال ۱۹۹۰، ۶۳ درصد و تایوان ۸۰ درصد آمریکا بود. حتی اگر رشد اقتصادی چین برای دو دهه دیگر به همین روال ادامه یابد، باز هم بهره وری آن فقط به ۴۰ درصد بهره وری آمریکا خواهد رسید».

متوسط رشد سالانه ۱۰ درصدی چین طی سه دهه اخیر موجب بزرگترین مهاجرت کارگران از روستاها به شهرها و کارخانجات در تاریخ بشریت گردید. اکنون باتوجه به اینکه افزایش درآمد ها باعث کاهش رقابت پذیری شده و سیاست های دولت در جهت مهار ریسک بدهی ها قرار گرفته ، هدف دستیابی به رشد از طریق تخصیص کاراتر سرمایه تبیین گردیده است. آندرو پولک اقتصاد دان مقیم پکن برآورد نمودکه ۱۵ هزار میلیارد دلار از سرمایه های چین که تقریبا معادل اندازه اقتصادآمریکا در سال گذشته می باشد تا سال ۲۰۲۵ در خطر است. بدون بهینه سازی بهره وری، او پیش بینی کرده متوسط رشد سالانه چین برای سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹، ۵/۵ درصد و طی سالهای۲۰۲۰ تا ۲۰۲۵، ۳/۹ درصد باشد. معاون رئیس آکادمی علوم اجتماعی چین در پکن اظهار داشت:« در آمریکا حدود نیمی از عواید حاصل از بهره وری عوامل تولید، از رقابت پذیری بین صنایع نشات گرفته که باعث می شود بنگاه های ناکارا از چرخه تولید خارج شده و منابع با ظرفیت بیشتری تخصیص یابند. در چین، چنین وضعیتی وجود ندارد. اگر ما بتوانیم آن دسته از بنگاه هایی که عملکرد خوبی ندارند را تعطیل کرده و بنگاه های دارای کارایی بالاتر را جایگزین آنها نماییم، علی رغم ماهیت مالکیت آن ها، می توانیم رشد بهره وری کل عوامل تولید جاری را دو برابر کنیم». متوسط درآمد های چین به سطحی رسیده که در آن بسیاری از کشورها شاهد توقف یا کاهش مسیر رشد اقتصادی خود میشوند. پرفسور اسپنس، برنده جایزه نوبل اقتصاد از دانشگاه نیویورک می گوید:« فقط پنج کشور ژاپن، کره جنوبی، تایوان، هنگ کنگ و سنگاپور با برخورداری نسبی از نرخ رشد بالا، توانستند از طریق نوآوری و گسترش صنایع خدماتی، از یک اقتصاد با درآمد متوسط به یک کشور با درآمد بالاتر تبدیل شوند. اما اینکه آیا چین می تواند از تله درآمد های متوسط خارج شود، بستگی به کارایی و نحوه اجرای سیاست های طرفدار بازار رئیس جمهور این کشور در سال گذشته دارد».

بانک جهانی هفته گذشته طی یک گزارش اعلام کرد: تغییرات جامع در سیاست های مربوط به زمین و مستغلات، مالیه عمومی و نظام ثبت خانوارها که مهاجرت کارگران را محدود کند، می تواند موجب افزایش بالقوه رشد به میزان ۰/۸ درصد در سال اول و به صورت تراکمی ۳/۵ درصد طی پنج سال شود. این بانک رشد سال آینده چین را ۷/۲ درصد پیش بینی نمود. موسسه کنفرانس بورد در مورد چین اظهار داشته: «رشد بهره وری نیروی کار این کشور از ۸/۸ درصد در سال۲۰۱۱ به ۷/۱ درصد در سال گذشته رسید که هنوز بیشتر از متوسط ۴/۳ درصد کشورهای نو ظهور و۳/۶ درصد اندونزی می باشد. به نظر می رسد این رشد در سال جاری در چین به ۶/۷ درصد کاهش یافته اما در روسیه و برزیل افزایش یابد. همچنین سهم کل بهره وری عوامل تولید از رشد اقتصادی چین از متوسط ۳/۱ درصدی سال های ۲۰۰۷تا ۲۰۱۱ به صفر درصد در سال گذشته رسیده است».